

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Felelős szerkesztő:

Főszerkesztő:

Főmunkatársak:

Előfizetési árak:

Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Dr. Rajk Aladár
ország. képvis.

Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1:50. Egyes
szám ára 12 fillér.

A kereszt jelében.

A kereszt jelébe fordul im most az ország. A kereszt jelébe, amelyet pengő kasza vág és veréjtékes munka gyűjt a sárgára érett mezőkön. Péter és Pál napja virradt reánk: az aratás kezdetének hivatalos ünnepe. Itt-amott már keresztbe rakva fekszik az élet, de a java munka most kezdődik. És egyszerre ime: a keresztké ebben a sokféle szívü és sokféle szavu országban minden szív és minden hit és minden reménység és a sziveknek minden szeretete. A keresztké, amelyek: maga az élet. A küzködésekkkel, veréjtékes munkával, reménykedésekkkel, csalódásokkal és a végén mégis megnyugvással teljes élet. Egy hónap előtt még a vacogó félelem remegett végig az egész országon az égető nap aszaló forrásán: istenünk, ha kiég az életadó szem, lekonyul a kalász, időnap előtt szalmává sárgul a gyenge szár, mi lesz mivelünk? És a kétségbeesés határán vergődve, aggodalmaskodtunk, gazdák, kereskedők, iparosok és hivatalbéliek egyaránt, meg-

lesz-e valjon a mi mindennapi kenyérünk? Azt hittük, nincs már segítség; akármi is rejtezzék a felhők méhében: emberre, állatra az inség keserves esztendeje vár. Elvesztettük a keresztbe vetett hitünket és minden reménységünket. De jött ime a kereszt ünnepe, Péter és Pál napja, — és a hitünk újra éledt, a reménységünk újra biztat. Fölös gazdagságot bizonynyal nem hoz ez az esztendő, de amiért a mindennapos imádság könyörgött, megleszen mégis a mi mindennapi kenyérünk. Boldog megnyugvás szülője a kereszt ünnepe: a lemondásokban megkezdődött közepszer megnyugvását hozza. És erőt ad a folytonos munkára, a soha nem csüggedő küzködésre a földdel, az elemekkel és mindama rejtelmekkel, amelyek neve együtt ama csodás és mérhetetlen értelmü valami: az élet

De nemcsak a földnek és az elemeknek rejtelmes harcaira hoz a kereszt ünnepe nyugalmasabb bizonyosságot. Nyugalmasabban nézzük ezen a napon azt a másik vivódó küzdelmet is, amelynek cselekvő és szenvedő hőse az em-

ber. Elemi és kavargó mélységekben szántó harc ez is. És nem kisebb romlással fenyegetett, mint a tüzlángú nap és a termékenyítő könyeit vesztett ég. Ugy éreztük: dübörög alattunk a föld s jön a nagy kitörés, a kulturákat felgyújtó lávaömlés. Utban van egy új gazdasági munkarend, amely átmenetek nélkül, egyszerre akarna érvényesülni. Nem a világot átgyurni tudó cselekvő erejével, hanem a passzivitásának lenyügöző, megadásra kényszerítő súlyával, a tehetetlenségi energiával. Az országos aratási sztrájk fenyegetett. — Ma már ennek a réme is elmúlt. Itt-ott kisebb zavarok ha lesznek is, a nagy veszedelem ezuttal eltűnt. Maguk a nagy földmozgalmak szervezői intették le egyelőre a készülődést. Ismerik és beismerik szervezettségük gyengeségét, erőik életlen voltát.

Örvendezzünk ezen. A kalász a kasza nyomán im a földre le hull, kévébe kötik, keresztbe rakják, nem fog ott pusztúlni az isten nagy áldása az áldatlan küzdelem sáros ugarján. Ez idén még, úgy látszik, nem lesz nagyobb baj, —

TÁRCA.

Berlin.

Grunewald és „berlinizmus.“ — Homok, homok . . . ! — A jó császár és a hálátlan nép. — Generatio spontanea?! — Az udvariasság mint egy város házi erénye.

Grunewald! Ugy-e mindjárt sejti az ember, hogy ez valami zöld és valami erdő? Hát igen, a mi Budapestnek a pékliget, Zombornak a sikarai erdő, Bajának — olim — a Pandursziget, az a berlinieknek a Grunewald. Ide robog száz vonaton »tout Berlin trottemenu« a büszke porosz köznemestől a »miserable plebs contribnens« legszerényebb kategóriájáig, mondjuk hordárig, a kit hazánkban a nem annyira díszítő, mint inkább henyé »sarki« jelzővel »egyedítenek.« Katonák őrmestertől le- és felfelé, nagyuri dámák egyszerű, de büszke hintókon, polgári asszonyfélének sokféle árnyalata héring módjára összepréselve iromba nagy vagonokba férjestül, gyerekestül — ki a Grunewaldba.

Lám, hát nem csak a »kukorica«-kisaszszonyok lovagjaikkal, — commechez nous! — illetékesek szivni vasárnap a szabad levegőt, hanem a »jobb« családból valók is s ez jól van így.

Idegen, ki néhány napot, vagy legjobb eset-

ben néhány hetet áldoz Berlinnek, ilyen eredeti Grunewald-vasárnapot nem élvezhet. De hogy is élvezhetné, még ha látná is?! Hiszen jó adag »berlinizmus« kell ahoz. Hogy mi az a berlinizmus? Hosszu, száraz definitio helyett álljon itt az, a mit az egyszeri berlini mondott, mikor a Zermatt klasszikus völgyében égnék meredni látta a Finsteraarhornt: »No, no! hiszen magasnak magas ez a — hegy, de ha Berlin körül volna, még magasabb volna.« — Akiben ez a berlinizmus nincs meg, a ki itt minden homokbuckát nem néz hegynek, az elszomorodik, mert nemcsak Berlin környéke hanem az egész brandenburgi tartomány nem más, mint egy rengeteg porzótartó.

Elszomorodtam én is, mikor legelőször kirándultam, tul a Grunewaldon, Wannseeba s elgondoltam, hogy, ha már kirándulni muszáj, akkor inkább szeretnék Baján a polgári lövőkertbe rándulni, mint ebbe a homok-sivatagba, hol helyenként térdnél marokra fogja lábát az, a ki előre törtetni akar. Limmat-Athent koszoruzó hegyek, regéket csörgedező hús patakok, tündéri zürichi tó, benne tükröződő hófejü fenséges óriások! — ha valaki benneteket látott, van-e olyan, a ki ide, ebbe a mesebelinek pingált Wannseeba sóhajtozna vissza? Ha van olyan, az csak berlini lehet.

De im telik hó hónap után s megszeretjük a homokot is. Tán azért, mert a Telecska tetején renge bölcsőnk? vagy tán azért, mert az a sok emlék: hegyóriás, kék tó tükre, fenyves, patak, mind elhomályosul? Nem! hanem a kinek csak homokbuckája van, de sok, az kiválasztja a legjobbat, legszebbet s oda építi tanyáját. —

Én ugyan nem építettem a Grunewaldba tanyámat, mert az a Grunewald nem az enyém, nem a közém, hanem a császár-királyé. Ő engedett ezen a sok száz koldus erdőn át vasutat építeni. Ő engedte meg, hogy Berlinnek százazrei bolyongjanak fái közt, az Ő vadászai, erdészei vigyáznak, hogy hiba ne essék, hogy valaki rá ne gyújtson, mert meggyúl az erdő, — sőt még azt sem ellenzi, hogy itt-ott a »Mutter Grün« ölében koreszmát építsen egy-egy kiváltságos a nép szomját oltandó.

S a nép?! Persze hálátlan, mint minden nép. Szidja »Lehmannt«, hogy mért nem adja oda a Grunewaldot népkertnek, mért nem parcellázza a szélét villáknak, mért nem szedeti össze az uzsonázó berliniek után a vajas-kenyeres papirokat, no és mért nem enged szivarozni? hiszen ugy vigyáznánk, hogy no! . . . De ugyan mért is kezdem ki épen Grunewald felől Berlint? — Hát nem mindegy hol harapunk bele a lángosba?

talán még nótaszó is fog hangzani itt amott a sárga mezőkön, ahogy rendre hull a kalász és a fűrj pitypalatyolva menekül az örökébe törő ember elől. Hajh, de ne csaljon meg ez a pitypalaty és ez az énekszó immár senkit és kétségbeesett félelmünk szüntén vak magabizakodás meg ne szállja a szívünket. Hajtsuk le fülünket a kereszték drága soraival megszentelt föld felé, hallgassuk ki rejtelmes dübörgésének a szavát és az életet betakarító nagy munka idegeket csillapító, önbizalmat adó napjaiban is gondoljunk arra, hogy tennivalóink vannak, hogy jöhet az ideinél még gonoszabb esztendő is, amikor a természet erői kevesek lesznek rendet csinálni a szívek forrongásában. Ez az esztendő a megnyugovó, szerényen megelégedett szegénység esztendeje, de jöhet egyszer az éhes szegénység évszaka is: és azt tunya tétlenségben bevárunk nem szabad.

A kereszték jelében élünk. A föld, — ez nálunk minden. Bár másképp volna: de így van. Amíg hát a nagy gazdasági vércsere kialakulna és ennek az országnak az életében a föld azzá válnék, amivé lennie kell: egy osztály, egy foglalkozási ág tőkésévé, amely mellett egyenlően életképesek és éltetőképesek a többiek is, hallgassuk meg a föld rejtelmes intelmeit és cselekedjünk ahhoz képest

Mert bizony, bizony: a kereszték jelében nem a késő imádságon, hanem az idejekorán való cselekvésen van az isten áldása.

A Grunewald, mondom, még egyike e homoktenger oázisainak, nyájas olvasó s ha e rövid vázlat nyomán némi képet alkottál magadnak Berlin környékéről, akkor bizonyára kérdezd magadtól: »De hát, hogy lehet egy ilyen helyen, ily rövid idő alatt, milliomos városnak fejlődni?« Nincs itt sem hegy, sem völgy, sem nagy folyó, szén és érc nélkül szűkölködő, agráriusnál is agráriusabb vidék ez, amelynek lapályán, a Spreenek nevezett vízecke partján, alig 2 évszázad alatt felépül a mai Berlin: bástyája a nagyiparnak, a világkereskedelemnek, az egész világ diplomációjának, politikájának egyik leghatalmasabb gócpontja.

Élénken emlékszem az 1896-iki berlini iparkiállítás reklamplakátjára: pusztá sikon kitör a földből egy erőteljes duzzadó hatalmas karizmos marka nagy pörölyt szorongat. Az egész képen más semmi!

Ez Berlin!

Mikor első ízben jöttem Berlinbe, egyik utitársam, ki szintén berlini volt, de állandóan külföldön tartózkodott — s az ilyenek, mellest antul berliniebbek — már Hallénél, mikor felébredt s mikor megtudta, hogy első alkalommal fogom Berlint látni, elkezdte a legélénkebb színekkel ecsetelni a »berlini«-nek természetrajzát, különösen kiemelve, hogy nincs a világon olyan charmant (sic!) species, mint a milyet még ma látni fogok.

A gyengébbek kedvéért megjegyzem, hogy

Baja—Báttaszék.

A városi székház kapuja alatti hirdető táblán az árverési, vásári stb. hirdetések között szerényen húzódik meg az alábbi — reánk bajaiakra és az egész alföldre nézve — nagyjelentőségű hirdetés:

Hirdetmény. A m. kir. kereskedelmi miniszter ur folyó évi június hó 19-én 40623. sz. alatt kelt rendeletével a baja-báttaszéki vasútnak közgazgatási bejárását elrendelvé, az eljárás megkezdésének időpontját f. évi július hó 4-ik napjának délelőtt 9 óráját, összejövetele helyül pedig Baja városházának tanácstermét jelölte ki. Miről a helyi hatóságok és az összes magánérdekeltek oly figyelemzetéssel értesítettek, hogy a bejárásán részt vehetnek és ott érdekeikre felügyelhetnek.

Ez a hirdetés azt jelenti, hogy Baja város határában rövid idő lefolyása után megjelenik egy nagy sereg munkás, kik szorgos kézzel látnak hozzá a rég és hön óhajtott Dunahídnak megépítéséhez. Hajnalhasadását jelenti ez egy szebb és jobb korszaknak, amidőn ismét visszatér városunk falai közé a polgári jólét, a viruló ipar és kereskedelem.

Kérkedés nélkül és vértézve a szerénytelenség vádja ellen, állíthatjuk, hogy ezen rég sürgetett alkotás megvalósulása és létrejöttében a függetlenségi pártnak, illetve városunk országgyűlési képviselőjének elévülhetetlen érdemei vannak.

Amidőn a város polgársága bizalmával megajándékozta és az országgyűlésre küldötte **Dr. Rajk Aladárt**, képviselőnk

ugyanígy festi le a new-yorki a yanke-t, a a francia a párisit, sőt már bécsit is hallottam, a ki azt mondta, hogy a bécsieknek velük született sajátsága az udvariasság. A mire egy calmari ékes elzászi franciassággal megjegyezte, hogy: »jeder zsağön hat sein ku!« (Chacun a son gut!) ezzel jelentvén, hogy ő is volt ám már Bécsben.

Mire Berlinbe értünk, már ki voltam tanítva alaposan és — tán a tanítás suggestiv hatása alatt — az anhalti pályaudvar összes hordárait udvari lakájoknak képzeltem. (Könynyű egy hordárnak charmontnak lenni, hiszen az a kenyere!)

Azóta sok-sok berlinivel jöttem össze és úgy találtam, hogy — eszceptis eszcepiendis — charmant emberek Berlinben — nem berliniek. Különben Berlinnek dicséretére legyen mondvá, hogy lakói közt aránylag kevés a tősgyökeres »berlini« s ez jól van így, mert azt a »berlinit« még a berlini sem szereti.

De tegyük kezünket szívünkre: nem szakasztott úgy vagyunk-e Budapesttel? A tősgyökeres »budapesti« — megint eszceptis eszcepiendis, — aki magát Pesther Purgernak nevezi s aki az »emberanyagot« szolgáltatja ahoz a bizonyos, majd kimondtam milyen ezredhez, réme a budapesti embernek; aki a vidékről származott valaha a székes fővárosba.

Minél inkább enyész az a »budapesti« vagy mondjuk inkább »species, annál charmantabb lesz a budapesti ember.

Peschke Oszkár.

szülővárosa iránti határtalan szeretetével látott hozzá a munkához és egyedüli vágya, óhaja volt az, hogy szülővárosának minél inkább legyen szolgálatára. Lelkesedése és szülővárosa iránti szeretete folytán nem ismert nehézséget és a baja—báttaszéki Dunahid ügyében felhívta pártja figyelmét.

A függetlenségi pártnak köszönhetjük sokban, hogy a baja—báttaszéki vasút im eljutott már odáig, hogy hét-főn meglesz annak közigazgatási bejárása és kora tavasszal meg is kezdik a munkálatokat.

Huszonötéves találkozó.

Ritka, lélekemelő ünnepély folyt le városunkban június hó 26-án. Ezen a napon tartották, — negyed század előtt kötött fogadásukhoz híven — összejöveteleket azok a, ma már javakorbéli férfiak, kik 25 évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgát a bajai főgimnáziumban. Huszonöt év nagy idő, természetes tehát, hogy nem jelenhettek meg mindannyian a negyedszázados találkozon, annál kevésbé sem, mivel közülök tizenegyen meghaltak azóta.

A találkozon résztvettek: *Tyirity Dömök*, lelkész Regőcéről, *dr. Mihálovics Béla* ügyvéd Budapestről, *Nagy László* pénzügyi számellenőr Szegszádról, *Gáspár Vendel* községi jegyző, *Dely Géza* kereskedő Bajáról, *Miró Ambrus* jegyző Baracs-káról, *Gött Ödön* uradalmi intéző, *dr. Vécsei Samu* ügyvéd Szabadkáról, *Révész Vilmos* orvos Budapestről, *dr. Heisler Jakab* orvos Szabadkáról, *dr. Bors Lajos* orvos Pécsről, *Szatmáry József* községi jegyző Vaskútról, *dr. Nikolausz Béla* ügyvéd Bajáról, *Stájer Gyula* törv. széki bíró Budapestről, *Harlikovics Mátyás* Érsekalmáról, *dr. Fischhoff Henrik* ügyvéd Kunszentmiklósról.

A tulajdonképeni találkozó 25-én este ment végbe a Nemzeti Szálló éttermében, hol mulatságosnál mulatságosabb jelenetek játszódtak le. *Dr. Bors Lajos* vagy öt percig beszélgetett egy nagy, fekete szakállu úrral, mig megtudta, pár elejtett szóból, hogy az is találkozóra jött iskolatárs.

— Servus, Tyirity Miso, — mondta a nyakába ugorva; ugy-e te vagy az?

— Én, én vagyok, csak hogy Dr. Heisler Jakabnak hívnak felelt mosolyogva a negyedszázad alatt »kicsit« megváltozott iskolatárs.

Már vacsorához ültek az iskolatársak, amikor bejön egy úr a terembe, akit az egész társaságban senkisem ismert. Neki azonban jobb emlékező tehetsége lehetett, mint a többinek, mert Szatmáry Józsefet rögtön felismerve vállára ütött egyet s megszólította:

— Te vagy az Kakas Jóska, ugy-e?

— Persze, hogy én vagyok, felelt Szatmáry s ekkor az egész társaság tisztában volt azzal, hogy csak iskolatárs lehet az, aki Szatmárynak diákkori csúfnevére emlékezik.

Nagy László pénzügyi számellenőr volt a későn érkező, kit aztán nagy ovációval fogadtak. Nem érdektelen az sem, hogy Nagy még két iskolatársával egy kupéban utazott Zombortól Bajáig s nem ismertek egymásra.

Másnap reggeli után a társaság a gimnáziumot látogatta meg, hol Dr. Mihálovics Béla üdvözölte *Dr. Ledniczky* Ipoly helyettes igazgatót. Ledniczky szép beszéddel válaszolt az üdvözlésre, majd megmutatta az intézet több helyiségét. Az egyik teremben Dr. Bors megkérdezte Szatmárytól, hogy ebben a teremben lyukasztotta-e ki egyik télen a kályhát, hogy a tanár a füsttől ne tudjon előadást tartani? Persze bajos dolog lett volna e kérdést el-

dönteni, mert azóta az intézet beosztása is nagy változáson ment keresztül. A termék megszemlélése után templomba mentek és pedig az ifjakhoz csatlakozva párosan, hol aztán a jobboldali első padsorokban foglaltak helyet, melyeket piros posztóval borítottak le erre az alkalomra. Mise után lefotografáltatták magukat, majd villásreggelire gyűltek egybe Dr. Nikolausz Béla vendégszerető házában. Mihálovits a szeretetreméltó háziasszonyra, Ledniczky Ipoly pedig az egybegyűlt iskolatársak távollevő családjára mondott hatásos felköszöntőt.

Reggeli után az egész társaság a Rókus temetőbe ment ki, hol felejthetetlen emlékü *Berényi* Dániel apát-plebános és *Fábr* Jenő volt tanáraik, valamint több iskolatársuk sirját koszorúzták meg.

Délben bucsubankettre gyűltek egybe, ismét a Nemzetiben. Ezzel az alkalommal táviratilag üdvözölték még életben lévő tanáraikat. Ezek: *Heckinger* István, *Dr. Margalits* Ede, *Szutrély* István és *Bodrogi* Lajos.

Mielőtt elbucúztak volna egymástól, megfogadták, hogy tíz év múlva ismét találkozóra gyűlnek egybe.

Adja Isten, hogy tíz év múlva egy se hiányozzék közülök.

Szatmáry József.

Vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, tisztelettel felkérjük, hogy a megújítás iránt mielőbb intézkedni méltóztatásának, nehogy a lap pontos küldését fennakadás zavarja meg.

HIREK.

Baja város törvényhatósága július hó 8-án tartja közigazgatási ülését és törvényhatósági bizottsági közgyűlését.

Eljegyzés. *Dr. Raisz* Sándor bajai közkórházi főorvos ma tartja kézfogóját *Drescher* Ella úrhölgygyel, *Drescher* Lajos magánzó szép és műveltlelkű leányával.

Évzáró ünnepély a főgimnáziumban. Junius 28-án d. u. tartotta főgimnáziumunk hagyományos évzáró ünnepélyét. Ez alkalommal az intézetnek szépen diszitett tornacsarnokát színültig megtöltötte városunk és vidékének válogatott közönsége, nagyrészt várakozással eltelt szülők és a tanügy barátai. Hála a hűvös, de mindamellert verőfényes időnek, hogy az egybegyűltek többet nem szenvedtek a nagy szorongásban a júniusi hőségtől. A helyiség szűk voltának kellemetlenségeit azonban csak a szünetek alatt volt alkalma érezni a vendégseregnek, mert a műsor egyes számai eléggé gondoskodtak arról, hogy feledjük a besózott heringekre emlékeztető helyzetünket. Az ünnepély programja a következő volt:

1. *Toreador induló.* Előadta a főgimn. zenekara.
2. *Évzáró beszéd.* Mondotta az intézet h. igazgatója.
3. *Mazurka,* Belezna-tól. Előadta a főgimn. énekkara.
4. *Judás,* Váradi A.-tól, szavalta Hesser Á. VIII. o. t.
5. *Népdalok.* Előadta a főgimn. zenekara.
6. *A bonvágy.* Rudnyánszky Gy.-tól, szavalta Spigel I. VI. o. t.
7. *Népdalok.* Előadta a főgimn. énekkara.
8. *A jutalomdíjak kiosztása.*

9. *Rákóczy induló.* Előadta a főgimn. zenekara.

Másnap volt a *Te Deum*, az értesítők s bizonyítványok kiosztása, s ezzel ifjaink tanáraikkal együtt megkezdték a vakációt.

Közigazgatási bejárás. A baja—bátaszéki vasut és Dunahidnak közigazgatási bejárása Baján július hó 4-én kezdődik meg.

Műkiállítás. Mult hó 29-én értekezlet volt a városháza tanácstermében egy műkiállítás rendezése tárgyában, melynek megnyitása f. hó 9-ére tervezetik.

Platz Bonifácot inzultálták Szegeden. Városszerte mély felháborodást keltett — mint szegedi tudósítónk írja — az a kinos kellemetlenség, mely *Platz* Bonifác dr. szegedi kir. tankerületi főigazgatót érte. *Platz* dr. főigazgatót ugyanis nyílt utca során inzultálta egy szegedi ittas ember, akinek az éjszakai tivornyázás elvette az eszét, mert minden ok nélkül bántalmazott egy sem neki, sem másnak nem vétő férfit, aki állásánál és koránál fogva nem védekezhetett az utcán. Az eset így történt: *Platz* Bonifác dr. tankerületi főigazgató f. hó 29-én reggel néhány perccel hat óra előtt hagyta el *Dugonics-téri* lakását, hogy szokás szerint templomba menjen, ahol a mellékoltárnál csendes misét szokott végezni. Amint a főigazgató a *Somogyi-utcán* végig haladt, egy dülöngélő alak botlik elébe és durva kifakadások között a falhoz löki a védtelen papot, majd öklével olyan csapást mért az arcába, hogy a kalapja a földre hullott. Ember alig mutatkozott még az utcán, s így a főigazgató teljesen ki volt téve a lelketlen ember eszeveszett, durva támadásának. Az egyik házból szerencsére kijött egy munkásember, aki megfékezte a részeg embert és rendőrt hívott. Kiderült, hogy az illető *Tóth* Vilmos kárpitos, aki ellen *Koczor* János kihágási bíró megindította a hivatalos eljárást, amely mindenestre szigorú büntetéssel fog végződni.

Helyi tornaverseny. Junius 25-én d. u. folyt le a főgimnázium tornaversenye a játszótéren, hová az ifjúság tanáraival dobszó és a tűzoltóbanda hangjai mellett vonult ki. A versenyt a *Himnusz* eléneklése nyitotta meg, amit az ifjúság rendgyakorlatai követték. Gyönyörűség volt nézni a tarka-barka tornaruhába öltözött ifjak egyöntetű, kiváló fegyelmettségéről tanuskodó mozdulatait. Majd a versenyek kezdődtek meg. Volt futás, mászás, ugrás, melyekben az alsóbb osztály tanulói vettek részt. A felsőbb osztályú tanulók korláton, lovon és nyújtón mutatták be ügyességüket. A játékok közül a közönség figyelmét az előtte még egészen új s csak az idén meghonosított »Turul« labdajáték kötötte le, melyet kiváló ügyességgel mutattak be az ifjak. Nem volt hiány mutatványokban sem, s itt első sorban azokat kell kiemelnünk, akik nyújtón és gyűrűs hintán való magasba ugrással tanusították testük hajlékonyságát. *Gál* J. VIII. o. t. és *Mattyasovszky* E. VII. o. t. nem egyszer ragadta tapsra mutatványával a nézőközönséget. Az ünnepélyt, melynek ügyes rendezése *Vágó* Rezső tornatanárt dicséri, a *Szózat* éneklése rekesztette be, s ez után a sikeren örvendő ifjúság rendben visszatért az intézetbe.

Ezredünnepély. A zombori 23-ik gyalogezred a napokban ünnepelte meg 38-ik évfordulóját a tratenai csatának, ahol a bácskai fiuk az ellenség golyózáporával szemben, bár sokkal rosszabb fegyverekkel, megmutatták a világnak, hogy mire képes a magyar vitézség. A díszbe öltözött ezred legénységéhez úgy Zomborban, mint Budapesten a főtisztek magyar, német és szerb beszédeket intéztek. A legénységnek ezen a napon szabad kimenője volt, sőt meg is vendégelték őket.

Bácskai úrnő balesete. Özv. *Rosenberg* Adolfné urnót, a bácsalmási társadalom egyik köztiszteletben álló alakját — mint részvétellel értesülünk — súlyos baleset érte. A napokban ugyanis *Karlsbadban*, hol ezidőszent tartózkodik, eleszűzött s lábtörést szenvedett.

Vizsgán. Egyik helybeli könyvkereskedő kis fiát számtanból examinálja a tanító.

— Mondd csak nekem Sándor, ha a te apádnál vásárol valaki 10 levélpapírost és borítékot 30 fillérért, meg 6 darab ceruzát, darabját 4 fillérért, mennyit kell összesen fizetnie, ha az illető 4 fillért lealkudott.

— Az én apámnál nincs alkutanító úr — válaszolt Sándor gyerek büszkén.

— Na Józsi, hadd lássuk, mit tudsz?! Ha a te mamád ad neked 4 kor. 80 fillért és azt mondja, eredj a *Stampflhoz* és vegyél rajta kávé, hány kiló kávé kapsz, ha annak kilója 2 kor. 40 fillér?

— Kérem tanító úr, mi a *Dreschernél* szoktunk vásárolni.

— Mondd meg nekem Pista, kik voltak a négy evangelisták?

Pista gyerek hadar:

— A négy evangelisták voltak a következő három, u. m. Péter és Pál.

Történelmi vizsgán. A második puni háborúról kellett felelnie egyik helybeli gimnázistának. A história szereplőivel azonban nem lévén tisztában, össze-vissza keresztelte azokat Péternek, meg Pálnak, ami épen eszébe jutott.

— Fiatal ember! — vágott közbe a tanár, milyen címen kereszteli el maga ezeket a történelmi alakokat?

A diák akasztófahumorról felelt:

— Tanár úr kérem, *szükség esetén* mindenki keresztelhet.

— Igen, igen; csak hogy nem akkor, amikor — mint ebben az esetben — *pap van jelen*. Elmehet kedves barátom; megbukott.

Az asztalos sztrájk vége. A bajai asztalos munkások — körülbelül 60 ember — két héttel ezelőtt bérharcba léptek azzal a követeléssel, hogy az akkord munka eltöröltessék, hetibér helyett órabérrendszer lépjen életbe és a napi munkaidő 10 órára redukálódjék. Két heti sztrájk után — írja tudósítónk — a következő egyezsége jutottak a munkaadók és munkások: Az akkord munka fenáll tovább is, a napibér 1 kor. 60 fillér és 3 kor. 80 fillér között variál, épület felszerelésnél helyben 10%, vidéken 20%-kal emelkedett a napibér, a munka ideje napi tíz óra és túlorát a legszorgosabb időben sem végezethet az asztalos.

Az elzálogosított csódtömeg. *Lustig* Zoltán bajai kereskedő ellen a szabadkai törvényszék folyó évi február hóban a csődöt elrendelte. A vagyonszünetes kereskedő a csőd meghirdetése előtt néhány nappal mintegy 4000 korona értékű üzleti áruit a szabadkai zálogháznál elzálogosította és aztán ismeretlen helyre távozott. A hitelezőit kijátszó kereskedő manipulációjáról a szabadkai rendőrség is tudomással bírván, ma, a mikor az eltűnt kereskedő atyja, *Lustig* Ignác a zálogjegyek érvényességét meghosszabítani akarta, letartóztatta és átkísérte az ügyészséghez.

A macedónkenyérsütő. *Karafilovitz* Mihály macedon kenyérsütőnek épúgy, mint Nagy Sándornak szűk volt Macedonia. Mit tesz ilyenkor a macedon? Fogja magát s meghódítja a világot. Miuthogy azonban *Karafilovitz* Mihály sem haderővel, de még csak

Szalón légyfogó.

Kicsiny, alig észrevehető s mégis **százzámra** fogdossa össze a legyeket. **Uj szabadalmazott találmány!** **Ára darabonként csak 10 fill.** kapható Baján:

ifj. Wagner Antal
könyv- és papirkereskedésében.

Több hectoliter siller és fehér BOR

eladó.

Bővebbet: a kiadóhivatalban.

Könyv-
és papirkereskedésembe

tanulóul

felveszek egy kellő iskolai képzettséggel bíró, jó házból származó fiút.

Ifj. Wagner Antal.

Szegedi kereskedelmi és iparbank

BAJAI FIÓKINTÉZETE

Drescher Gyula-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:

Törlesztéses és kamatozó jelzálog-

kölcsönöket

Váltókölcsönöket

Előleget értékpapírokra és árukra

Vesz és elad értékpapírokat és idegen

pénzeket

Bevált szelvényeket

Elfogad takarékbetéteket

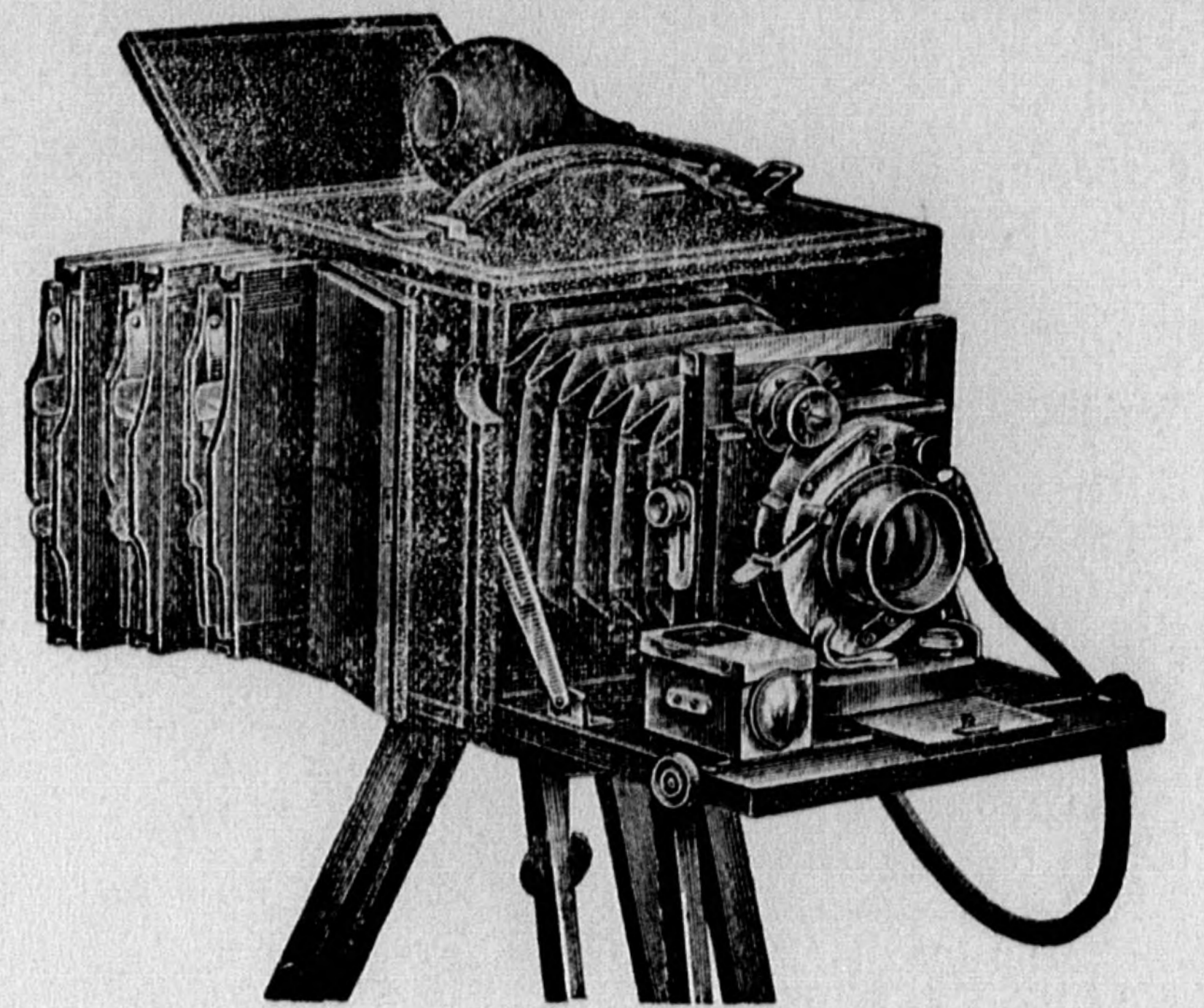
Elvállal tőzsdei megbízásokat

Valamint eszközöl minden egyéb a bank-szakmába vágó műveleteket.

Az intézet működését folyó év augusztus hó 15-ével kezdi meg.

Hirdetések

— felvétetnek e lap kiadóhivatalában. —

Fényképező-gépek

és felszerelések nagy választékban gyár-áron kaphatók

Ifj. Wagner Antalnál
Baján.

Tánc oktatás.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjúság szíves tudomására hozom, hogy „Bárány Szálló” termében **folyó hó 4-én, hétfőn délután 4 órakor TANFOLYAMOT** nyitok.

Beiratások hétfőig d. u. **5-től 6 óráig** a tánc helyiségben.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

Baja, 1904. július hó

kiváló tisztelettel
kabai Tany József.

ZONGORÁK, CIMBALMOK,

HEGEDŰK,

csakis első rangú gyártmányok

Wagner Antalnál Baján.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabban óvó-szer. Elsősorban a MOHAI

ÁGNES

FORRÁS mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz, dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha gyomor-, bél és légsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kővér.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben, minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Árlistát s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai *ÁGNES-forrás kezelőse Mohán*, Fejérmegye.

Kedvelt borvíz. Kedvelt borvíz

Főraktár BAJA város és közvetlen környékére:

Drescher Gyula úrnál.

Árak úgy a vidéki, mint a helyi fogyasztásra:

1 ⁰ / ₁₀ literes üveg	50 fillér
1 " " "	42 " "
1 ¹ / ₂ " " "	30 " "

6-6

Uj sirkőraktár.

Mindennemű

SIRKŐVEK

legolcsóbb

gyári áron kaphatók:

Baron Vilmosnál**BAJÁN,**

a „Központi Szálló” épületében.

A „Kávé király”-hoz!

Aki nagyon jó zamatú s illatú kávé kedvel, az csakis „Király kávé” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 " " "	9 " "	— " "
4 " " "	17 " "	20 " "

Ezen különlegesen pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyersfajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 postacsomag 5 kgr. legfin	Cuba kor.	13.50
1 " " "	Ceylon " "	12.—
1 " " "	Jamaica " "	11.20

Biró és Társa

a „Kávé király”-hoz

Budapest, VI., Teréz-körút 2/a—b.

26-6

A „Kávé király”-hoz!**Pénzkölcsönt**

közvetitek a legnagyobb discretio és legelőnyösebb feltételek mellett katonatiszteknek, állami, megyei, városi és magán tisztviselőknél, továbbá tanítók és papoknak is, fizetés és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztés mellett 7 százalékra. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, iparosoknak és minden hitelképes egyének 200 koronától a legmagasabb összegig, havi vagy 1/4 évi törlesztésre, konvertálok birtok és házkölcsönöket 10—65 évi előnyös törlesztéssel vagy felcserélem azokat 4 százalékos kölcsönre.

Radó Mihály,

bankbizományos BUDAPEST, szövetség-utca 11. sz. Válaszbélyeg csatolandó.

Feltűnő ujdonság!**DELICE**

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Könyvek részletfizetésre

ép oly előnyös fizetési feltételek mellett, mint bármely fővárosi vállalatnál

Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében BAJÁN kaphatók.

Pártoljuk a honi ipart!

A legjobb

Író ténták „STELLA” védjeggyel

Másolható ténták „STELLA”

Színes ténták „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti gyárban

BUDAPESTEN.

Főraktár:

Ifj. WAGNER ANTAL papirkereskedésében

BAJA. 52-52

Pártoljuk a honi ipart!

Magyar

Mű-bútorgyár

részvénytársaság Békéscsaba.

Bajai képviselője: **G á s p á r Á r m i n.**

Fióktelepek: } Nagyvárad, }
B A J A, } Erzsébet királyné-utca (volt Mészáros-féle ház)

Teljes lakásberendezések. — Legolcsóbb gyári áron. — Mindenféle diszítő- és kárpitosmunkák elvállaltatnak. Modern bútorok.